

Jaarverslag 2015 van de Vereniging Oudheidkamer voor Tiel en Omstreken.

De vereniging telde eind december 2015: **460 leden**. Ook dit jaar is er weer een daling van het aantal leden te constateren (-11) De vereniging vergrijst, aanwas van jongere leden stagneert en het ledental loopt de laatste jaren terug. Het bestuur is zich dat terdege bewust en werkt aan plannen het jaarlijkse ledenverlies om te draaien in een toename.

De samenstelling van het **bestuur** is in het verslagjaar gewijzigd. Met ingang van april dit jaar zijn Martin van der Mark als penningmeester en Ton de Kok als secretaris aangetreden. Met name het vinden van een penningmeester was een behoorlijke opgave.

Het bestuur is uiterst tevreden over de nieuwe vergaderlocatie, de burelen van de BATO, Buitenbulkweg 12. Gedurende het kalenderjaar zijn er 10 vergaderingen belegd.

De vereniging bestaat in 2016 115 jaar. Gezamenlijk met de lustrumcommissie is het bestuur zich aan het voorbereiden voor het 23ste **Lustrum**. Dit zal plaatsvinden op 28 mei 2016. Als historische vereniging heeft het bestuur dit jaar een begin gemaakt aan het **inventariseren van al haar archieven**. Na deze inventarisatie, die ook de werkgroepen en commissies behelst, zal een besluit worden genomen over de opslag en toegankelijkheid.

De Algemene Leden Vergadering (ALV) heeft in April ingestemd om de contributie per 2016 te verhogen naar € 20,- De penningmeester heeft stappen gezet om de **contributie-inning** in 2016 via automatische incasso te laten verlopen, e.e.a. zal resulteren in een enorme tijdsbesparing voor het bestuur en met name de penningmeester. Helaas is ook dit jaar weer één derde deel van de leden te laat met betalen, zelfs na vier herinneringen.

Het **rendement op ons vermogen** baarde dit jaar enige zorg. De “veilige” beleggingen in obligaties renderen steeds minder door de huidige marktconjunctuur. Bovendien vallen de obligaties de komende jaren allemaal vrij, met als gevolg een teveel aan liquide middelen, die dan uitstaan tegen een te lage rente. Het bestuur heeft besloten niet te bezuinigen op de uitgaven van de activiteiten van de vereniging ook als dat erin resulteert dat de vereniging op het eigen vermogen zal interen. Op de ALV van november 2015 heeft het bestuur het mandaat gekregen om op zoek te gaan naar andere risico spreidende beleggingen, zowel bij traditionele banken als ook bij internetbanken zoals Binck. Zij wordt daarin bijgestaan door een externe beleggingsadviseur.

EERER INGEVOERDE GEGEVENS OPHALEN EN BEWERKEN...	
invulformulier voor oorlogsslachtoffer	
volnummer	69
omstandigheden van overlijden	Onbekend, vermoedelijk gefusilleerd door de Duitsers
categorie	burgers ☐ m ☒ v ☐
voornamen	Ernst
roepnaam	Ernst
tussenvoegsel	van
opmerkingen	
achternaam	Oort
vrije tekst (levensverhaal, herinneringen van nabestaanden e.d.)	Ernst van Oort is samen met Bernhard Melis, Johan van Ingen en Jan Zondag op 30 september 1944 gevangengenomen door de Duitsers in Wamel en daarna meegevoerd naar Tiel. Zij zijn alle vier meerdere malen verhoord in de voormalige Julianaschool aan de Grotebrugse Grintweg in Tiel. Deze verhoren gingen bepaald niet zachtzinnig. Van die vier zijn Bernhard Melis en Ernst van Oort door de Duitsers per
geboortedatum	30 januari 1913
bronnen	vermeld op de site van de Oorlogsgraven Stichting Boek: Wamel 1000 jaar - 893 tot 1993 van Vamele tot Wamel. Comité International de la Croix-Rouge, Geneve
geboorteplaats	Wamel
overlijdensdatum	4 oktober 1944
overlijdensplaats	onbekend
laatste adres in/bij Tiel	Achterstraat 229, Wamel
beroep	Gelanterieverkoper
naam vader	Ernst van Oort
naam moeder	Geertruide Adriana Overkamp
getrouwd met	Dirkje Laponder
huwelijksdatum	4 juni 1942
plaats van huwelijk	Wamel
verlateerd aan andere oorlogsslachtoffers	62
auteur van dit lemma	Ton de Kok
laatste bewerking	04-09-2015

Voorbeeld gegevensinvoer project- oorlogsslachtoffers (zie volgende bladzijde bovenaan)

De werkgroepen en commissies van de vereniging hebben ook dit jaar weer niet stil gezeten. De **Historische Werkgroep Tiel** (HWT) is druk bezig met het verwezenlijken van het Lustrumboek 2016, het thema is “Tiel tijdens de Eerste Wereld Oorlog”.

Daarnaast is de werkgroep bezig met het opzetten van een digitaal monument voor alle oorlogsslachtoffers van WO II uit Tiel e.o. De afronding vindt plaats begin 2016 (zie illustratie op de vorige bladzijde).

Ook het digitaliseren van het onvolprezen “Kalendarium van Tiel” nadert zijn afronding. Bij deze laatste twee projecten wordt de werkgroep bijgestaan door de tomeloze inzet en vakmanschap van webmaster Dick Buijs.

The screenshot shows the website 'Kalendarium van Tiel' with a search bar and a logo for 'Historische HWT Werkgroep Tiel'. The main heading is '[<] Gebeurtenissen in het jaar 1850 [>]' with a 'kies jaartal' button. Two entries are visible:

3 januari 1850 IJsgang
Voor de derde opeenvolgende keer is het een strenge winter. Er is al veel drijfijis en de veren hebben moeite met de oversteek. Als bijzonderheid vermeldt de krant dat de temperatuur onder het nulpunt van de Fahrenheitschaal uitkwam (ongeveer -18° C)! Op 17 januari is de Waal van Nijmegen tot Gorinchem dichtgevroren en worden voetpaden over de rivier uitgezet. Op 3 februari stuurt de koning zelfs een ordonnans-officier naar Tiel om zich op de hoogte te stellen van de gevaren die gaan ontstaan bij het loskomen van het ijs. Dit gebeurt op 5 februari. Zwarte wind, noodweer en zeer hoge waterstanden veroorzaken grote schade aan dijken en huizen. In de buitenpolder bij Beusichem staan de huizen tot de daken in het water en bij Eck en Wiel zijn slachtoffers te betreuren.
-- Kalendarium van Tiel deel IX - bladzijde 110 -- [2900]

19 januari 1850 Verordeningen
De nieuwe reglementen voor de marktmeester en korenmeter van de stad worden vastgesteld door de gemeenteraad. Turfhandelaar W. de Blank maakt bezwaren tegen het door hem verschuldigde meetloon dat hij aan de stadsturfmeester moet betalen en vraagt een restitutie.

Een fragment van het digitale Kalendarium van Tiel

BATO. Op begraafplaats “Ter Navolging” bevindt zich het graf van de rector van de Latijnse School Ernst Efraim van Bergen, die in 1790 overleed.

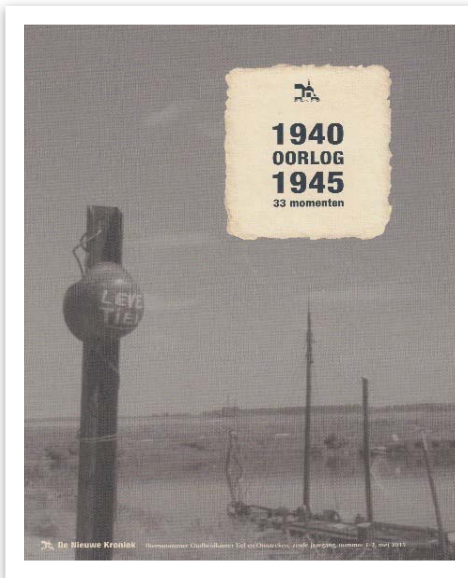
Bij archeologisch onderzoek van de werkgroep in 1984 op het Bleekveld kwam uit een beerput een groot aantal voorwerpen te voorschijn, die aan deze rector en zijn huisgenoten hebben toebehoord. Het gaat onder andere om uitstekend bewaard gebleven eet- en rookgerei, zalfpotjes, een mes, enkele knikkers, wat leer en een complete slof.

Deze voorwerpen zijn op de Open Monumentendag (13 september) en op Burendag (26 september 2015) te bezichtigen geweest.

De **Programmacommissie** heeft ons ingewijd in de Scandinavische (2015) cultuur en daarnaast een gevarieerd lezingenaanbod gerealiseerd. Het gemiddelde aantal bezoekers aan onze bijeenkomsten mag er zijn (50 – 60). Zeker als Tiel of haar omgeving behandeld wordt, is het aantal toehoorders zeer hoog. De programmering met een landentema nadert zijn voltooiing. In 2016 zullen gericht meer sprekers met onderwerpen uit onze regio uitgenodigd worden. Ook de inzet voor het welslagen van beide excursies is vermeldenswaardig. Deze zijn onder goede belangstelling ook dit jaar weer prima verlopen.

voorzijde van het themanummer
1940 Oorlog 1945

De nu uit 5 leden bestaande redactie van **De Nieuwe Kroniek** heeft een druk jaar achter de rug met een uitstekend dubbeldik themanummer, "1940 Oorlog 1945, 33 momenten" uitgebracht in mei. Dit bewaarexemplaar is gemaakt in samenwerking met het Regionaal Archief Rivierenland (RAR) en het Flipje en Streekmuseum Tiel.

Deze drie partners hebben ook de thematentoonstelling in het RAR mogelijk gemaakt.

Webmaster Dick Buijs is onvermoeibaar waar het gaat om het up-to-date houden van de verenigingswebsite en de sites van BATO en de HWT. Ook verzorgt hij de techniek achter de e-mailberichten en ledenadministratie. Dit jaar is hij ook betrokken geweest bij twee grote projecten, n.l. het al eerder genoemde project "Oorlogsslachtoffers" en het digitaliseren van het "Kalendarium van Tiel". Al deze werkzaamheden neemt Dick alleen voor zijn rekening, de achilleshiel dus voor onze vereniging, we blijven dan ook op zoek naar hulp voor Dick.

De **externe contacten** onder meer gesprekken met wethouders en ambtenaren van de **gemeente Tiel** verlopen in een prettige en constructieve sfeer. De door erfgoedcommissie-lid Willem Spekking voorgestelde **Erfgoedprijs** is in maart uitgereikt aan de gemeente Tiel en woningbouwstichting KleurrijkWonen voor het redden van het Badhuisplein van de sloophamer en de op voorbeeldige wijze uitgevoerde restauratie.

Gevelsteen Badhuisplein

In samenwerking met de gemeente Tiel zal een monument opgericht worden voor de in 1741 te Tiel geboren voorvechter van de democratie, **Joan Derk van der Capellen tot den Pol**, die zijn denkbeelden uitdroeg met zijn pamflet "Aan het volk van Nederland". De eerste fase van de realisering nadert nu zijn einde.

Wegens overlast heeft de gemeente Tiel besloten de Ruitersteeg af te sluiten. De Oudheidkamer is samen met Waardevol Tiel en ons lid Peter Schipper hiertegen in het geweer gekomen, het gaat hier immers om een Middeleeuws steegje. Als compromis is er een historisch verantwoord hek gekomen (zie afbeelding hiernaast) waar de Oudheidkamer aan mee heeft betaald.

De relaties met de het **Flipje- en Streekmuseum** in Tiel en met de buur-verenigingen Pasqualini, West-Betuwe, Kesteren en Culemborg zijn onverminderd goed.

Een speciaal plekje neemt het totaal vernieuwde **Streekmuseum Baron van Brakell** in Ommeren in, recentelijk nog door 62 leden van onze vereniging bezocht, tijdens de zgn. "kleine excursie". In dit streekmuseum is onze collectie "oude ambachten" in bruikleen te vinden.

Kortom we kunnen terugkijken op een prachtig en goedgevuld verenigingsjaar!
Ton de Kok, secretaris